ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ

Δευτέρα 28 Ιουνίου 2021

Μάθημα: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΓΥΜΝΑΣΙΟ)

Κείμενο: Φως στα μυστήρια της προϊστορικής Κέρου

Πάει πολύς καιρός αφότου έκανα ελεύθερη κατασκήνωση στα Κουφονήσια, θυμάμαι όμως άριστα πόσο μας εξίταρε ο **ευμεγέθης** βράχος που ορθωνόταν μέσα από τη θάλασσα απέναντί μας. Ήταν η μυστηριώδης νήσος Κέρος, μόνιμο σκηνικό στο βάθος του ορίζοντα που μας δημιουργούσε δέος στο άκουσμα διάφορων ιστοριών και θρύλων για τα πλήθος αρχαία που βρίσκονταν θαμμένα εκεί αλλά και τους αρχαιοκάπηλους που τα **λυμαίνονταν**. Σχεδιάζαμε μάλιστα να την επισκεφθούμε με κάποιο βαρκάκι, κάτι που δεν κατορθώσαμε τελικά.

Αρκετά χρόνια αργότερα, το 2006, ο Βρετανός αρχαιολόγος Colin Renfrew ξεκίνησε νέες **συστηματικές** ανασκαφές «εκεί απέναντι», δηλαδή στην Κέρο, πιάνοντας το νήμα από εκεί που το είχε αφήσει η Ελληνική Αρχαιολογική Υπηρεσία τη δεκαετία του ’60. Τα ευρήματα αποδείχθηκαν εντυπωσιακά, **αναδιαμορφώνοντας** τις γνώσεις μας για την Εποχή του Χαλκού στο Αιγαίο, μόλο που τα περισσότερα αντικείμενα που ανευρέθηκαν ήταν σπασμένα **επί τούτου**, ήδη από την αρχαιότητα.

Αν και πολλά μένουν ακόμα να διασαφηνιστούν, το ακατοίκητο σήμερα αυτό νησί μαζί με το γειτονικό Δασκαλιό που κάποτε ήταν ενωμένο με την Κέρο φαίνεται πως ήταν, τηρουμένων βεβαίως των αναλογιών, ένα μεγάλο αιγαιοπελαγίτικο «προσκύνημα», μια προϊστορική «Παναγία της Τήνου» με μεγάλη θρησκευτική αλλά επίσης στρατηγική σημασία, όντας και σπουδαίος εμπορικός καθώς επίσης συγκοινωνιακός κόμβος.

Τα ευρήματα από την Κέρο που παρουσιάζονται στην έκθεση «δες ΑΠΕΝΑΝΤΙ» συνδέονται με δυο μοναδικές αρχαιολογικές ανακαλύψεις που χρονολογούνται στην 3η χιλιετία π.Χ.:

Αφενός με έναν χώρο εναπόθεσης σπασμένων μαρμάρινων κυκλαδικών ειδωλίων, αλλά και τμημάτων ιδιαίτερων μαρμάρινων και κεραμικών αγγείων στη δυτική ακτή της Κέρου, αφετέρου, με τον οικισμό του Δασκαλιού στην ομώνυμη γειτονική νησίδα.

Στην πρώτη περίπτωση, φαίνεται πως η διαδικασία της θραύσης ήταν τελετουργική. Στην περίπτωση του Δασκαλιού, που κατά την Εποχή του Χαλκού αποτελούσε τμήμα της Κέρου, αποκαλύπτεται μια εγκατάσταση που διακρίνεται από οικοδομική συστηματοποίηση και πληθώρα επαφών τόσο με τα υπόλοιπα Κυκλαδονήσια, όσο και με πολιτισμούς πέραν αυτών.

Οι ανασκαφές στην Κέρο αναδεικνύουν τα χαρακτηριστικά μιας **εξελιγμένης** κυκλαδικής κοινωνίας που, 4.500 χρόνια πριν, ταξιδεύει, εφαρμόζει προχωρημένες τεχνικές γνώσεις, οδεύει με γοργά βήματα προς την αστικοποίηση και υιοθετεί σύνθετες τελετουργικές πρακτικές.

https://www.lifo.gr/culture/arxaiologia/fos-sta-mystiria-tis-proistorikis-keroy?amp

Θοδωρής Αντωνόπουλος, 15.06.2021

Ερωτήσεις

001. Ποια από τις παρακάτω προτάσεις αληθεύει, σύμφωνα με το κείμενο;

Α. Ο συντάκτης του άρθρου εντυπωσιάστηκε από τα ευρήματα που είδε κατά την επίσκεψή του στην Κέρο.
Β. Ο αρχαιολόγος Colin Renfrew έκανε ανασκαφές στην Κέρο από τη δεκαετία του ΄60.
Γ. Η Κέρος στα προϊστορικά χρόνια δεν ήταν ακατοίκητη.
Δ. Μαρμάρινα αγγεία και ειδώλια βρέθηκαν στα Κουφονήσια.

002. Ποιο από τα παρακάτω νησιά δεν αναφέρεται ως αρχαιολογικός χώρος στο κείμενο;

Α. τα Κουφονήσια Β. η Κέρος Γ. το Δασκαλιό Δ. κανένα

003. Η φράση **«επί τούτου»** σημαίνει

Α. κατά λάθος Β. σκοπίμως Γ. επί τόπου Δ. τυχαία

004. εξελιγμένης: Ποια από τις παρακάτω λέξεις έχει την ίδια σημασία;

Α. προηγμένης Β. πλούσιας Γ. οργανωμένης Δ. καλλιεργημένης

005. «αλλά και τους αρχαιοκάπηλους που τα **λυμαίνονταν**»: Ποιο ρήμα έχει το ίδιο νόημα με το ρήμα της πρότασης;

Α. πουλούσαν Β. αγόραζαν Γ. φυγάδευαν Δ. εκμεταλλεύονταν

006. Όταν ο συντάκτης του άρθρου έβλεπε την Κέρο, ένιωθε

Α. αγωνία Β. αδιαφορία Γ. ενθουσιασμό Δ. όλα τα προηγούμενα

007. Ποια από τις παρακάτω φράσεις δεν αληθεύει, σύμφωνα με το κείμενο;

Α. Η Κέρος στην αρχαιότητα ήταν απομονωμένη λόγω της θέσης της.

Β. Το Δασκαλιό στην αρχαιότητα ήταν ενωμένο με την Κέρο.

Γ. Οι κάτοικοι της προϊστορικής Κέρου ήταν εξοικειωμένοι με τελετουργικές πρακτικές.

Δ. Ο συντάκτης του άρθρου παραλληλίζει την Κέρο της εποχής του Χαλκού με την «Παναγία της Τήνου».

008. Ο **ευμεγέθης** (βράχος) σημαίνει

Α. ευδιάκριτος Β. αρκετά μεγάλος Γ. εντυπωσιακός Δ. επιβλητικός

009. Ποιο από τα παρακάτω επίθετα δεν έχει παραθετικά;

Α. συστηματικές Β. εντυπωσιακά Γ. γοργά Δ. τελετουργική

010. «φαίνεται <u>πως η διαδικασία της θραύσης ήταν τελετουργική</u>». Η υπογραμμισμένη δευτερεύουσα πρόταση είναι

Α. ερωτηματική Β. αναφορική Γ. υποκείμενο Δ. αντικείμενο

011. συστηματικές (ανασκαφές): Ποια λέξη δηλώνει αντίθετη σημασία;

Α. οργανωμένες Β. ανοργάνωτες Γ. συνεχείς Δ. επιφανειακές

012. <u>Η μυστηριώδης νήσος Κέρος:</u> η φράση στη γενική θα ήταν:

Α. της μυστηριώδη νήσου Κέρου

Β. της μυστηριώδους νήσου Κέρου

Γ. της μυστηριώδους νήσου Κέρος

Δ. της μυστηριώδες νήσου Κέρος

013. Οι ανασκαφές στην Κέρο αναδεικνύουν τα χαρακτηριστικά μιας εξελιγμένης κοινωνίας. Η παραπάνω φράση στην παθητική φωνή θα ήταν:

Α. Τα χαρακτηριστικά μιας εξελιγμένης κοινωνίας έχουν αναδειχθεί από τις ανασκαφές στην Κέρο.

Β. Τα χαρακτηριστικά μιας εξελιγμένης κοινωνίας αναδείχθηκαν από τις ανασκαφές στην Κέρο.

Γ. Τα χαρακτηριστικά μιας εξελιγμένης κοινωνίας αναδεικνύονται από τις ανασκαφές στην Κέρο.

Δ. Τα χαρακτηριστικά μιας εξελιγμένης κοινωνίας θα αναδειχθούν από τις ανασκαφές στην Κέρο.

014. Το Δασκαλιό φαίνεται πως ήταν ένα μεγάλο αιγαιοπελαγίτικο **«προσκύνημα»**. Η λέξη **προσκύνημα** είναι

Α. υποκείμενο Β. αντικείμενο Γ. κατηγορούμενο Δ. επιθετικός προσδιορισμός

015. «Τα ευρήματα αποδείχθηκαν εντυπωσιακά, **αναδιαμορφώνοντας** τις γνώσεις μας για την Εποχή του Χαλκού στο Αιγαίο». Να αντικαταστήσετε τη μετοχή με τη σωστή δευτερεύουσα πρόταση.

Α. επειδή αναδιαμορφώνουν

Β. παρόλο που αναδιαμορφώνουν

Γ. μολονότι αναδιαμορφώνουν

Δ. ενώ αναδιαμορφώνουν

Κείμενο: Αναρρίχηση στην Αργολίδα

Από τα μέσα της δεκαετίας του ’80, ο Δημήτρης Σωτηράκης έχει αναρριχηθεί σε μεγάλα ορεινά συγκροτήματα του εξωτερικού και έχει ανοίξει πληθώρα αναρριχητικών και πεζοπορικών διαδρομών στα βουνά μας. Ως κάτοικος πλέον του Νομού Αργολίδας, σκαρφαλώνει σχεδόν καθημερινά στα αναρριχητικά πεδία της περιοχής παρέα με νέους, **επίδοξους** αναρριχητές − ντόπιους και επισκέπτες − και μοιράζεται μαζί μας την εμπειρία, την αγάπη του καθώς και πολύτιμες πληροφορίες για το διαρκώς ανερχόμενο αυτό άθλημα.

«Μετά από πολλά χρόνια διαβίωσης στην ασφυκτική πρωτεύουσα, αποφάσισα πριν τρία χρόνια να κάνω μία ποιοτική αλλαγή στη ζωή μου και καθόλου δεν το μετάνιωσα. Όλα έγιναν μετά από ένα φθινοπωρινό Σαββατοκύριακο στο Ναύπλιο, όπου βρέθηκα με έναν παλιόφιλο, με τον οποίο, πιτσιρίκια ακόμα, στα τέλη της δεκαετίας του ’80, είχαμε «ανοίξει» τις πρώτες αναρριχητικές διαδρομές που πραγματοποιήθηκαν στην περιοχή, σκαρφαλώνοντας για πρώτη φορά στο Λιθόστρωτο. Στο τέλος του διήμερου, ο Θανάσης Σωτηρόπουλος, δραστήριος στα τοπικά δρώμενα της αναρρίχησης και ορειβασίας, έριξε την ιδέα να μετακομίσω στο Ναύπλιο. Έμεινα να το σκέφτομαι μόνο για 2-3 λεπτά και αμέσως συμφώνησα. Τι καλύτερο για εμένα, να ζήσω σε μια πόλη με υψηλή αισθητική, βαρύ ιστορικό αποτύπωμα και… άπειρο βράχο, δίπλα στην Αθήνα και πολύ κοντά σε κάποια από τα πιο ενδιαφέροντα αναρριχητικά πεδία της Ευρώπης και καθόλου μακριά από τον επιβλητικό Ταΰγετο και τον Πάρνωνα. Από εκεί και ύστερα όλα πήραν τον δρόμο τους. Σε μία εβδομάδα είχα βρει σπίτι και κουβαλούσα τον αναρριχητικό και ορειβατικό μου εξοπλισμό. Σιγά σιγά έκανα νέες επαφές και συνδέθηκα φιλικά με ανθρώπους από τους αναρριχητικούς κύκλους της ευρύτερης περιοχής, με τους οποίους μας συνδέει το πάθος της περιπέτειας και της φυγής, της εξερεύνησης και της τάσης για κατάρριψη των νόμων της φυσικής! Κι ίσως τελικά η αναρρίχηση να μην είναι παρά ένα πρόσχημα, ώστε να βρισκόμαστε με ανθρώπους, με κοινά χαρακτηριστικά την αγάπη προς τη φύση και την προστασία της αλλά και την έμφυτη τάση του ανθρώπου προς εξερεύνηση».

Περιοδικό ΕΠΑΘΛΟ, τεύχ. 127, 2021-ΙΙΙ, σελ. 54-60, της Θ. Νουάρου

(διασκευασμένο απόσπασμα)

Ερωτήσεις

016. Ο Δημήτρης Σωτηράκης ασχολείται με την αναρρίχηση από

Α. το 1975 περίπου, ως σήμερα

Β. το 1975 περίπου, και πριν

Γ. το 1985 περίπου, ως σήμερα

Δ. το 1985 περίπου, και πριν

017. Για τον Δημήτρη Σωτηράκη ίσως τελικά η αναρρίχηση

Α. είναι η αιτία συναναστροφής με άλλους ανθρώπους

Β. είναι μια ευκαιρία συναναστροφής με άλλους ανθρώπους

Γ. δεν είναι μια αφορμή για συναναστροφή με άλλους ανθρώπους

Δ. είναι έμφυτη τάση του ανθρώπου με άλλους ανθρώπους

018. «Επίδοξοι αναρριχητές» σημαίνει

Α. επίζηλοι αναρριχητές Β. ένδοξοι αναρριχητές

Γ. αναγνωρισμένοι αναρριχητές Δ. φιλόδοξοι αναρριχητές

019. «…ώστε να βρισκόμαστε με ανθρώπους». Τι φανερώνει η δευτερεύουσα πρόταση;

Α. Αιτία Β. Χρόνο Γ. Σκοπό Δ. Συμπέρασμα

020. Πότε αποφάσισε να εγκατασταθεί στο Ναύπλιο ο Δημήτρης Σωτηράκης;

Α. Στα μέσα της δεκαετίας του ’80.

Β. Όταν σκαρφάλωσε για πρώτη φορά στο Λιθόστρωτο.

Γ. Στο τέλος του διημέρου στο Ναύπλιο.

Δ. Μία εβδομάδα μετά το διήμερο στο Ναύπλιο.

021. Γιατί ο Δημήτρης Σωτηράκης επέλεξε να μετακομίσει στο Ναύπλιο;

Α. Επειδή είναι πολύ όμορφη πόλη.

Β. Για την ένδοξη ιστορία της πόλης.

Γ. Διότι η ευρύτερη περιοχή προσφέρεται για αναρρίχηση.

Δ. Για όλα τα παραπάνω.

022. «Έμεινα να το **σκέφτομαι** μόνο για 2-3 λεπτά». Τι είδους ρήμα είναι το **σκέφτομαι** μέσα στην πρόταση;

Α. μεταβατικό Β. αμετάβατο Γ. απρόσωπο Δ. συνδετικό

023. Ποιο από τα παρακάτω επιρρήματα του κειμένου φανερώνει τρόπο;

Α. σχεδόν Β. φιλικά Γ. δίπλα Δ. αμέσως

024. Στη φράση «Άνθρωποι με τους οποίους **μας** συνδέει το πάθος της περιπέτειας», η λέξη **μας** είναι

Α. υποκείμενο Β. αντικείμενο Γ. κατηγορούμενο Δ. επιθετικός προσδιορισμός

025. Ποιος από τους παρακάτω είναι ο ορθός τύπος β’ ενικού προσώπου προστακτικής ενεργητικού αορίστου;

Α. κατάρριψε Β. κατάριψε Γ. κατέριψε Δ. κατέρριψε